

Köttskandalerna i Karlstad i 1907

Att det kött vi köper i mataffären ska hanteras på ett hygiensikt sätt och vara besiktigat är för oss konsumenter en självklarhet idag. Även om det med jämna mellanrum dyker upp larmrapporter i dagspressen om att det finns brister i hanteringen. När det händer räknar vi med att myndigheterna, och handlarna, gör den insats som krävs för att rätta till det som är fel.

Nu är detta inget fenomen som är nytt. Hanteringen av slaktade djur och charkuterivaror har varit föremål för diskussioner under långa tider.

Under åren 1892 – 1914 diskuterade man i Karlstads stad behovet av ett offentligt slakthus där man kunde besiktiga och hantera köttet på ett bra sätt. Främsta var orsaken till detta var att man ville försäkra sig om medborgarnas hälsa och väl. Man diskuterade också om det var bättre att bygga en Saluhall än ett slakthus.

Mycket het var debatten i tidningarna under sommaren och hösten 1907 då flera skandaler gjorde frågan om hur det kött som fanns till försäljning i staden, skulle hanteras högaktuell.

Den första skandalen som togs upp den 6/6 1907 var att man uppdagat att det på Karlstads torg sålts mjältbrandssmittat kött. De smittade kadavren hade smugglats in i Karlstad och sålts på torget innan någon inspektör hunnit reagera. Köttet gick sedan inte att spåra utan var helt försvunnet.

Ett allvarligt problem var tuberkulosmittade nötkött. Det fanns stränga restriktioner som skulle följas vid slakt att köttdjur för försäljning så att inte smittat kött skulle komma ut till allmänheten.

Under hösten 1907 kom ett antal fall upp i rådhusrätten där slaktare i staden underlåtit att rapportera smittat kött eller helt enkelt först anmält men sedan sålt det ändå. I de fall som man ansett att det funnits en viss möjlighet till att tjäna lite extra pengar på köttet skars helt enkelt de smittade partierna bort. Dock kom inspektörerna på fusket innan köttet hade köpts och hamnat på någons matbord.

Den 14/9 1907 stod det i NWT att läsa en artikel om ”Ruskig korffabrikation i Karlstad”. I artikeln beskrivs alla otäckheter som sundhetstillsynsmännen i Karlstad hittat i en illegal korvfabrik i en källare i hörnet Drottninggatan/Östra Torggatan. I det mörka källarutrymmet fann man sönderslagna fönster, ruttnande trägolv, orena kärl, surt luktande trasor, råttätet och möjligt köttavskräde och det stank outhärdligt.

Vid ett återbesök någon dag senare konstaterade man att den värsta råttsmutsen ”bortsopats”.

Redan innan de här skandalerna hade Herr Thure Byttner väckt en motion om att bygga ett mindre slakthus i staden och stadsfullmäktige gav hälsovårdsnämnden i uppdrag att utreda frågan närmare.

Uppgifterna är hämtade ur:

Stadsfullmäktiges tryck åren 1913 och 1914

Drätselkammaren F II: 17, 18.